WIKIPEDIA

Kirkkoslaavi

Tähän artikkeliin tai osioon ei ole merkitty lähteitä, joten tiedot kannattaa tarkistaa muista tietolähteistä.
Voit lisätä artikkeliin tarkistettavissa olevia lähteitä ja merkitä ne ohjeen mukaan.

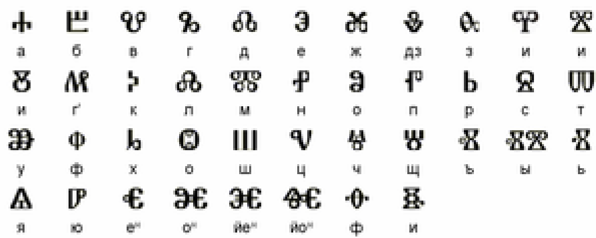
Kirkkoslaavi	
Muu nimi	Kirkkoslavonia (vanh.)
Tiedot	
Virallinen kieli	Moskovan patriarkaatti
Puhujia	ei äidinkielenä
Sija	ei äidinkielenä
Kirjaimisto	kyrillinen
Kielitieteellinen luokitus	
Kielikunta	indoeurooppalaiset kielet
Kieliryhmä	slaavilaiset kielet eteläslaavilaiset kielet
Kielikoodit	
ISO 639-1	cu
ISO 639-2	chu
ISO 639-3	chu (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=chu)
	Ohje

Kirkkoslaavi (vanh. *kirkkoslavonia*) on muinaisen bulgarian kielen ilmeisesti makedonialaisesta murteesta*lähde?* kehittynyt kieli. Kieli on otettu slaavilaisissa maissa ortodoksisen kirkon kirkkokieleksi (vrt. katolisuus ~ latina). Kirkkoslaavin edeltäjä on muinaiskirkkoslaavi.

Kirkkoslaavista on paikallisesti sekoitettuja muunnoksia muun muassa Venäjällä ja Serbiassa. Taustavaikuttajana kielen syntymiselle lienee ollut Suur-Määriä hallinnut Rotislav, joka pyysi Bysanttia lähettämään maahansa slaavinkielisiä kristinuskon opettajia. Matkaan lähetettiin kaksi veljestä, Kyrillos ja Methodios.*lähde?*

He suunnittelivat oman aakkoston, ns. glagolitsan ja näin syntyi kirkkoslaavi, joka luojiensa oppilaiden kautta levisi Bulgariaan ja sieltä muun muassa Venäjälle ja muualle slaavilaiseen maailmaan. Ortodoksiset maat omaksuivat kuitenkin melko pian glagoliittisen kirjaimiston tilalle kyrillisen kirjaimiston ja alkuperäinen kirjaimisto säilyi vain katolisessa Kroatiassa.

Kirkkoslaavi vakiinnutti asemansa oppineiden kielenä, jota käytettiin kirkoissa ja asiakirjoissa, aivan kuten latinaa.

Kirkkoslaavin glagoliittinen kirjaimisto.

Nykyisin käytettävän kirkkoslaavin eri muotojen kielioppia on ymmärtämisen helpottamiseksi jonkin verran nykyaikaistettu. Erityisesti joitain muinaisia pronomineja on poistettu (esimerkiksi ерь /jeter/, "tietty henkilö tai asia" on venäjällä käytössä olevassa kirkkoslaavissa nykyisin нѣкій). Nykyinen kielimuoto on säilynyt muuttumattomana 1600-luvun jälkipuolelta eteenpäin.

Kirkkoslaavista tuli ja se on osittain yhä merkittävä osa slaavilaisten kansojen identiteettiä. Se elää edelleen ortodoksisen kirkon jumalanpalveluksissa muun muassa Venäjällä ja muissa slaavilaisissa maissa.

Suomen ortodoksisessa kirkossa keskeiset jumalanpalvelustekstit käännettiin 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa suomeksi, jolloin suomi vakiintui jumalanpalveluskielenä. Joissakin seurakunnissa jumalanpalveluksia on tähän päivään saakka toimitettu myös kirkkoslaaviksi tai slaavia on voitu käyttää suomen ja muiden kielten rinnalla. Helsingin seurakunnassa slaavinkieli oli hyvin kauan, aina 1980-luvulle asti, hallitseva kieli: Uspenskin katedraalin palvelukset toimitettiin miltei yksinomaan kirkkoslaaviksi. Viime aikoina kirkkoslaavin käyttö on slaavilaisen maahanmuuton seurauksena jälleen ollut yleistymässä.

Maailmalla kirkkoslaavi ja kirkkoslaavinkielisten kirjojen julkaisutoiminta elää vahvaa nousukautta. Vaikka Unicode-tuki slaavin ortografialle on toistaiseksi riittämätön, parannuksia on lähivuosina tulossa. Sitä odotettaessa julkaisutoiminnassa on käytettävä epästandardeja ratkaisuja. Historiallisten jumalanpalvelustekstien ohella slaaviksi julkaistaan jatkuvasti myös uudempina aikoina laadittuja tekstejä ja rukouksia (esimerkiksi rukous lentokonetta siunattaessa).

Kirkkoslaavin kyrillinen kirjaimisto.

Katso myös

- Ortodoksinen kirkko